

TABEL 5.1 Samenvatting van fouten en misconcepties bij het leren over beeldende kunst

Misconcepties	Toelichting	Voorbeelden
Problemen met de kennisbasis		
Naïeve concepten	Voorkennis hindert vaak de verwerving van nieuwe kennis.	<i>"La Grande Jatte" gaat over mensen die zich in een park vermaken - niet meer en niet minder</i>
Ongedifferentieerde concepten	Leerlingen vinden het moeilijk om verwante begrippen van elkaar te onderscheiden zoals realisme en naturalisme.	<i>"Seurat was gericht op naturalisme, zoals je uit zijn kleurgebruik kunt afleiden"</i>
Opgesplitste concepten	Als concepten verbonden worden aan een specifieke context, kan het moeilijk zijn om de kennis in een andere context toe te passen.	Leerlingen kunnen kleurconcepten herkennen, zoals warme en koude kleuren, maar kunnen deze kennis niet toepassen in hun eigen werkproces of bij het interpreteren van kunst.
Door elkaar gehaalde of verkeerde kennis	Nieuw verworven kennis kan op verschillende manieren door elkaar gehaald worden. Novices begrijpen feiten verkeerd of maken fouten in relatie tot wat zij eerder geleerd hebben.	<i>"Seurat was een Italiaanse schilder uit de Renaissance." "Seurat had een lange carrière als schilder."</i>
Problemen met leerstrategieën		
Tunnel visie	Novices kunnen door blijven gaan met dezelfde (verkeerde) strategie, terwijl deze niet leidt tot het oplossen van het probleem.	<i>"Als ik nog beter naar de stipjes kijk, dan begrijp ik het werk uiteindelijk."</i>
Gedesoriënteerde zoekpatronen	Novices kijken vaak willekeurig naar een werk, niet wetende waar te beginnen.	<i>Ik weet niet precies wat Seurat beïnvloed heeft om op deze manier te schilderen. Dat is moeilijk te zeggen."</i>
Rituele patronen	Gevorderde beschouwers kunnen vast blijven zitten in een rigide, formuleachtig patroon van interpreteren, zelfs als hun kennisbasis voldoende is om diepere betekenissen te begrijpen.	Leerlingen gebruiken soms ontwerp principes om de kenmerken van een kunstwerk te analyseren, zonder dat zij deze principes verbinden aan de mogelijke betekenis van het werk.
Problemen met leeroriëntaties		
Volharden of gissen of te snel opgeven	Hoewel een verkeerd gehanteerde probleemoplossingsstrategie als het probleem beschouwd kan worden, kan er ook een onderliggend motivatieprobleem aan de hand zijn.	Teveel volharden kan de weerstand van een leerling zichtbaar maken om problemen op te kunnen of willen lossen. Gissen kan een gebrek aan wilskracht zichtbaar maken, om een moeilijker pad te volgen. Te snel opgeven kan een gebrek aan motivatie laten zien (<i>"Dit kost mij teveel tijd"</i>)
Conservatieve tendensen	Novices neigen ertoe om interpretatie te beschouwen als een bevestiging van hun vooroordelen, persoonlijke mening of vooronderstellingen.	<i>"Moderne kunst is belachelijk." "Goede kunst heeft een leuk onderwerp." "Mijn kleine broertje kan dat ook."</i>
Prestatiedoelen in plaats van beheersingsdoelen nastreven	Novices kunnen teveel gericht zijn op prestatiedoelen om zo een goed cijfer te behalen. Experts zijn vaak meer gericht op een onderwerp vanuit hun persoonlijke interesse.	Indicatoren van het nastreven van prestatiedoelen zijn: <i>"Komt Seurat ook terug in het examen?" "Telt het mee voor een punt?"</i> Indicatoren van het nastreven van beheersingsdoelen zijn: <i>"Wat kun je hiervan leren?" "Ik wil weten wat de wetenschappelijke interesses van Seurat waren."</i>

Bron: Efland, A.D. (2002) *Art and Cognition. Integrating the Visual Arts in The Curriculum*. p. 111,112.